

ЧЫРВОНАЯ ЗЫМЕНДА

№ 85 (1652) СУБОТА, 12-га красавіка 1930 г.

ШТОДЗЕНКА ГАЗЕТА РА-
БОЧА-СПАСІЧАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:
1 месяц . . . . . 30 кап.
3 месяцы : : : 90 .
6 месяцау : : : 1р.80 .
1 год . . . . . 3 р.30 .

АДРАС РЭДАКЦІІ:
Мінск, вул. Карла Маркса, 38
Телефоны: рэдактара—7-25,
секретарнія—12-19.

АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольская 25, тэлефон. № 903.

ГOD VYDANIA X.

Конт асноўная № 2 - 1.

До ўсерэспубліканскай нарады рэдактару фабзаводскіх друкаваных газэт

Паводле пастановы організацыйнай камісіі па скліканню першай усе-
беларускай нарады падактароў фабзаводскіх друкаваных газэт, у дада-
так да яго издрукованага сьпісу, для ўзделу ў нарадзе вымінаючы

СТАРШЫНІ РЭДКАЛЕГІ НАСЦЕНГАЗЭТ гор. МЕНСКУ

НАСТУПНЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАў

Абутковая фабрыка, гута „Пролетары”, завод „Дрэваапрацоўшчы”,
шашачная фабрыка, вагонныя майстэрні МББ чыгункі, шчотачная
фабрыка, завод „Чырвоная Зорка”, фабрыка „Адраджэнне”, фабрыка
„Чырвоная Тэатральшчына”, галантарыйная фабрыка, пабудовы ўніверсы-
тэцнага гарадку, пабудовы дому ўраду.

ОРГАНІСІЯ

ратом па барацьбе за чыстоту Лезінскай лініі партыі, актыўным барацьбітом на ўсіх франтох содыялі-
тычнага будаўніцтва,—шматтыражным заводскім газэтам Беларусі гарачае комсамольскае прывітанье

Падрыхтоўка да чысткі комсамольцаў ВНУ ІДЗЕ НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧА

Рабочая частна організацыі і рабоча-батрацкая моладзь слаба прыцягнуты да
ўзделу ў падрыхтоўцы і самой чыстцы

Ікасьдзь вынікаў чысткі залежыць ад актыўнасці і масавасці
дзе ўзделнікаў у яе падрыхтоўцы і правядзеніні

Пастанова

Бюро ЦК ад 8-IV—30 г. аб ходзе чысткі комсамольцаў выпускнікоў ВНУ

Заслухаўшы інформацыю Менскага АК ЛКСМБ колектыву БДУ
заследжэнікуму і пастанову Віцебскага АК КСМБ аб ходзе чысткі,
Бюро ЦК прызнае яўна нездавальнічай падрыхтоўку да чысткі (не
заслухаўшы інформацыю ў масах моладзі, габінэтны падбор пра-
крамаў без агаварэння на слёйках і г. д.), што пагражае зры-
вачам гэтай чисткі важнейшай політычнай
ініцыятывы.

Асабліва недапушчальна зьяўляецца тое, што рабочая
частна організацыі і наогул рабоча-
батрацкай-бядняцкай моладзі
сім на прыцягнены да ўзделу ў
падрыхтоўцы і самой чыстцы,

губіцца ўесь політычны сэнс

МСТК і немагчыма дасягнуць па-
звободных політычных вынікаў з яе

занядзеніні.

Бюро ЦК паказвае АК, РК і

заследжэнікам ЛКСМБ навучальні

станоў, дзе павінна праходзіць

чиستка, на сур'ёзную пагрозу зрыву

чиستкі і катэгорычна прапануе пад-

адказніцу сэкретароў

РК і колектыву тых наву-

чальных установаў, дзе намечана

чиستка,—приняць усе заходы да:

(а) аваўзложаваць змяненіні вы-
борчых ячэек і шырокіх мас ра-
батрацкай-бядняцкай моладзі

да ўзделу ў пранерцы рабо-

чых ячэек навучальныя установы і

чысткі, дзе чаго правесці

р'ёзную растлумачальную рабо-

бу ўсёй політычнай важнасці

загадаванія.

Бюро ЦК паказвае АК, РК і

заследжэнікам ЛКСМБ навучальні

станоў, дзе яна прашла бяз ўзде-

лініі, адмінінці чыстку. Адна-

сна Бюро ЦК напераджае, што

тых маскоў, дзе і наўпера-

дзьства будзе праходзіць бяз ўзде-

лініі, шырокіх мас рабочай і батра-

цкай моладзі, яна будзе

абмініца. Аб выніках чысткі па-
забіткі падрыхтоўкі да чысткі

і масавасці ўзделу ў чыст-

кі на грунце шырокай бальша-

йской самакрытыкі;

б) Бюро ЦК, паказваючы Бюро

Цэнтральнага АК Каstryчнікаму і

заследжэнікам РК ЛКСМБ і колек-

тыкамі на падрыхтоўку да чысткі, асабліва
на падрыхтоўку да чысткі, асабліва
на правах яе на факультэце сав-
буду.—катэгорычна прапануе зра-
біцца рапчуць пералом у падрых-
тоўцы шырокіх мас да чысткі.
Адмінінці праведзеную чыстку на
факультэце савбуду з прычыны
нездавальнічай падрыхтоўкі і
слабога ўзделу мас. Пропанаваць
правяркому улічыць гэтую пры па-
турной чысткі.

Сама чыстка комсамольцаў па-
вінна мець глыбокое політычна-
выхаваўчее значэнне і зьяўліца
адным з мэтадаў клясавага выхава-
нія шырокіх мас комсамольцаў
і студэнтаў. Усю работу па пра-
верцы і чысткы патрэбна правадзіць
з пункту погляду глыбокага выхава-
нія выхавчынія політычна-лиса-
вага твару комсамольца і правер-
кі чоткасці клясавай лініі ў ра-
бце тых ячэек, дзе яна право-
дзіцца.

Выяўльць ролю гэтых комсамольцаў
і ячэек у цэлым у барацьбе
з скажанымі генэральнай ліні-
й партыі і чужымі клясава-варо-
жымі поглядамі ў выкладаемых
дисцыплінах унутры школы: ролю
іх у сэнсе ульплю ўдзягненія
сваіх бацькоў у колектывы і, на-
огул, у сэнсе соцрэконструкцыі
сельскай гаспадаркі.

Кузьміцкім на месца ў комсамоле

Чыстка комсамольцаў выпускнікоў польпэдтэхнікуму

Пачалася чыстка студэнтаў-ком-
самоліцаў 3-га курсу Польпэдтэх-
нікуму. Першы пранерачны сход
паказвае, што падрыхтоўка да чысткі
была ня зусім добра. Зусім ад-
сутнічалі комсамольцы вытворчай-
сатаварыскай ячэйкі. Таксама пад-
шэфная чырвонаармейская частка
не зьяўлялася на чыстку. Вельмі ма-
ло было беспартыйных студэнтаў і
настаўніцтва.

Але на вчытніцтве чысткі праблемы
крыху запоўніліся. Праверцы пад-
лігаюць 16 чалавек. Амаль усе яны
маюць комсамольскія спагнаніні.

Шматтыражні на дапамогу рабоце ячэек ЛКСМБ

У першыд бязылітаснай барацьбы
выкананыя і перавыкананыя
амфіліяну—аднаго з зьевінняў
ініцыятыў—асабліва значэнне на-
іх відзе нашізвы фабрычна-за-
водскіх ячэек.

Паварот комсамольскай організа-
цыі на дапамогу рабоце ячэек
нашай краіны, а ў суязе з гэ-
міністэрствам перабудова форм і
тады нашай работы, прыстаса-
ніне вытворчай і політыкай
да рабочых ячэек.

Усе беларускай нарады рэдактароў
шматтыражак, якія сённяні ад-
чыніцца, павінны зрабіць яе організаторам
і лепшым дапаможнікам комса-
мольскіх організацый у спрэ-
дзяліцца рабочых ячэек.

Шляхам стварэння актыўу: юн-
кораў, „Лёгкай Кавалеры” і чы-
гунішчы шырока асьвятыцца на
сторонках нашых фабрычна-за-
водскіх шматтыражак. Аднак, да гэ-
тага часу большасць шырока асьвяты-
цца на нашай краіне і рабо-
чай моладзі. У некаторых газетах

Асабліва патрэбна вывучыць
роль ячэек і правярків комса-
мольцаў у барацьбе з ухіламі ад-
генэральнай лініі чартыі ў нацы-
нальнім пытанні, з праявамі бела-
рускага нацдэмократызму, які больш
небясьпечнага на даным этапе і
шоўнізму розных колераў. Уся
чыстка павінна праходзіць з вы-
сокай прыніўлівай політычнай

Конституцыйнай слабое асьвятынне
не ходу чысткі ў „Чырвонай Зымене” і наогул у друку, пропанаваць
рэдакцыям: „Чырвоная Зымена” і
„Юнг. Арбэйт” часцей зьяў-
ляцца матарыліі аб ходзе чысткі.
АК і РК дабіча асьвятынне ма-
тарталаў чысткі ў аукруговых, шмат-
тыражных і насташніх газетах.

Абавязаць АК КСМБ кожны 10

дзён інформаваць ЦК аб ходзе

чисткі.

Камісія праверыла камсамелку
Кузьміцкую, бацька якой мае 3 дзе-
мы, а сам зьяўляецца членам-
сазонікам.

Кузьміцкая пры ўступленні ў
ТДА-Лівіхі запісала пад чужымі
прызвішчам. Мае пісмовую

сувязь з кулакамі, якія высланы ў

Саліку.

За два гады, што яна зьяўляец-

ца кандыдатам комсамолу, яна лі-

таральна нічога не рабіць.

Цікава, што гаворыць аб Кузьміц-
кай комсамолка Раманоўская? Яна гаворыць: „мой бацька (Раманоўскі) працаўаў у Кузьміцкіх бат-
ракам, я пасылаў ў іх жывёлу. Калі дзяўчыні пыталісі ў Кузьміц-
кай пра мяне, яна адказаўла: гата-
наша насташка, вы з ёю нічога у-
польнага не майдце, яна наша”.

На запытанні таварыша па-
тэнкікуму, што яна думае рабіць
далей, Кузьміцкая адказаўла: „хі-
бажа я скончы тэхнікум, калі ў

выключыцца. Буду я ў хаце ся-
дзіць”.

Вельмі дзіўна, як гэта Кузьміц-
кая да гэтага часу лічыцца комса-
молькай і вучыцца ў тэхнікуме?

За Кузьміцкай ідзе Капская. Яе
бацька аллаголік, растратчык. Кап-
ская парывае з ім і ў той-же час
павінна рыхтавацца „прадстаўні-
ком ад ячэек рэдколегі” яшчэ
маюць месца ў працы наших нека-
торых газет.

Наогул у Польпэдтэхнікуме ёсьць
шмат комсамольцаў выпускнікоў,

якіх трэба добра прaverыць і шмат

да якіх ужыць оргывады.

Пры актыўнейшым ўзделе ўсёй
грамадзкасці тэхнікуму і вытвор-
чай сатаварыскай ячэйкі будзе
магчыма выкрыць і ачысціцца ад
чужога, прымазаўшагася да комса-
мому элементу.

Правальваецца падрыхтоўка да гадавіны соцспаборніцтва

Па тэлеграфу ад выездной рэдакцыі „Ч. З.” з Віцебску

Бюро Акруговому заслухаўала ін-
форм

ЗА ПРЫСТАСАВАНЬНЕ СЫСТЕМЫ НАРОДНай АСЬВЕТЫ ДА ЗАДАЧ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАУНІЦТВА

3 прамовы заг., аддзелу адміністрацыі і быту ЦК ЛКСМБ т. Шоламава па дакладу т. Платуну

ЦК ЛКСМБ папярадне абмеркоў-
ваўшы тэзісы т. Платуна, у асноў-
ным выказаў свою згоду з гэтымі
тэзісамі, бо яны ў асноўным адбі-
ваюць тое, чаго дамагаўся комса-
моль на працягу доўгіх гадоў. Але ж
на шэрагу пытаньняў проекту Нар-
камасьветы мы выказываем нязгоду.

На першае, нас вельмі здзіўляе,
што ў дакладзе т. Платуна і ў
тэзісах НКА аб систэме Нарасвіты
чамусьці зусім выдаў піонэрскі рух;
такі фактар комуністычнага упły-
ву на толькі на дзяцей, але ж і на
самую школу як можа выспасці з
тэзісу па систэме Нарасвіты. Пі-
онэр - організацыя адыхрывае
організуючую ролю ў школе.
І таму гэта патрэбна з усёй
выразнасцю падкрэсліць у
тэзісах, забясьпечыць вайленшаве
пастрымаванне і дапамогу ў работе
піонэр-организацыі.

Па-другое, пытанье аб масавай
сміггадовай політэхнічнай школе.
У вас ёсьць такая заўвага, - уклю-
чуць у тэзісік пункт аб тым, што
тыпам політэхнічнай сміггадовай
школы ў горадзе павінны зьявіцца
фабрычна-заводскі і комуналны
сміггадкі. Тыпу комуналнай ся-
міггадкі ў нас у БССР пакуль
што няма. Па свайг мэтавай уста-
воўцы, зместу работы, яна вічым
не адрозніваецца ад ФЗС, але ж калі
ФЗВ будзеца ўлічваючы асаблі-
васць вытворчыкі адчыняючы яе,
дых комунална сяміггадка павінна
зьявіцца тыпам гарадской школы,
кака мае свою вытворчую базу са-
мых рознастайных галін комунал-
най гаспадаркі: электростанцыі, вад-
адпраўды, аўтамастэрні і інш. Мы
прапануем, у залежнасці ад
вытворчага базісу, будаваць гэтыя
другога тыпу політэхнічныя школы
у горадзе.

Усеагульнае навучанье на базе сяміггадкі

У тэзісах НКА пішаша: "...Дру-
гі концэнтр сміггадовай полі-
тэхнічнай школы, у залежнасці
гaloўным чынам ад густа-
ты сесі, можа быць аддзелены
ад першага концэнтра". Для нас
незразумела, чаму высоўваюцца пы-
таньні аб аддзеленіи другога кон-
цэнтра. Мы супарэчным тэмам, што
не настаў час, калі мы павінны
пераходзіць на толькі да ўздзен-
ня усеагульнага навучанья на базе
4-хгадкі, але рагонструкцыйны па-
рыод патрабуе ад нас не толькі
уздзення усеагульнага начатковага
навучанья, але і/і усеагульнага
навучанья на базе сяміггадкі. І ў
самы бліжэйшы тэрмін гэта будзе
реалізавана, у першую чаргу —
у рабочых раёнах. Калі мы пры-
менім такую формулу роботы НКА, гэ-
тым самым мы дадо толькі лазейку
для таго, каб не клапаціца аб увя-
дзеніі усеагульнага навучанья на
базе сяміггадкі, хачы-б пакуль-што
у рабочых раёнах. Нагатаму мы прапа-
нуем гэты пункт з тэзісу ў
кresslyic.

Галоўным спрэчным пытаньнем
зьяўлецца сярадня школа. Для
нас зьяўлецца аксюмай, што школа
II-й ступені ў такім становішчы,
як яна ёсьць зараз, перажывае
кризіс. Яна зьяўлецца схоластыч-
най, славеснай, адварванай ад жыць-
ця і працы.

Наши школы не спраўляюцца з
своймі непасреднімі задачамі кому-
ністычнага выхаванья падрастаю-
чага на аленіні, не падрыхтоў-
ваюць патрабных нам кадраў для на-
роднае гаспадаркі. Гэта ў большасці
з'яўляецца схоластычнай, што си-
радня школа не зьяўлецца позі-
тычнай школай. Але ж выхад з
такога становішча школы II-й сту-
пені? Выход можна знайсці толькі
у гарэнай разорганизацыі апошнай,

чаго шмат хто не аразумеў. Калі да
прыкладу ўзяць Наркамасьветы
РСФСР, дык зусім выдаўва апошнім
распрацаваны проект аб разоргани-
зацыі школ II-й ступені. Асноўным
шляхам 3 концэнтру II-й ступені
проект Наркамасьветы РСФСР пра-
дугледжае варашчанье 8, 9 і 10
групп над сміггадкамі, варней ка-
жучы — дзясяцігадовую агульна-аду-
каційную школу з профукладамі ў
3-м концэнтре. Асноўнаю мэтавай
установай профконцэнтру другой
ступені проект НКА праудугледжае
падрыхтоўку работнікаў масавай
кваліфікацыі для савецкага, коопа-
рацыйнага апарату (рахункова-ад-
міністрацыйная работа) і падрых-
тоўку культурных работнікаў, на-
стаянікаў і інш. І вось у тым-то
і ўсі трагедыі Наркамасьветы
РСФСР, што замест сапраўднай ка-
рэнай разорганизацыі школы, якая
падрыхтоўвалася-б кадры работнікаў
на тэзісу іншай галіне народнай
гаспадаркі, з захаваннем дастатко-
вага позітэхнічнага съветапогляду,
робіцца адрыў позітэхнічнай адука-
цыі ад професіянальной.

Професійная і політэх- нічная адміністрацыя павінны быць цесна звязаны

Профуклады ні ў якім разе не
задаволіць сапраўдную падрыхтоў-
ку кадраў з дастатковым позітэхні-
чным съветапоглядам. На влікі
жаль, у наших тэзісах таксама
знаходзяцца абаронцы проекту Нар-
камасьветы РСФСР.

Толькі што выступаў з прамо-
вай тав. Слонім. Есць таксама ра-
таваў за 10-гадку з профукладамі.
Тав. Слонім казаў, што нельга
злучыць позітэхнічную і професія-
нальную адукацию. Гэтым самым
ён робіць буйнейшую памылку,
супроцтвастаўляючы політэхні-
чную асьвету професійнай. Професійная адукация павінна пад-
рыхтоўваць съядомага в шырокім
съветапоглядам і політычна-выха-
ванага кваліфіканага работніка
які-небудзь галіны гаспадаркі.
І таму паміж позітэхнічнай і
професійнай адукаций ня можа
быць супроцтвастаўлены. Профадукация павінна будавацца
на базе позітэхнічнай падрыхтоўкі,
у самой систэме профадукации павінны
таксама зъмяшчацца элементы
позітэхнізму, зъяўляючыся не-
ад'емнай часткай профадукации.

На свайг сутнасці пранаво-
тав. Слоніма вядзе да таго, каб
ствараць агульна-адукатыўную
школу, славесную, адварваную ад
жыцьця і профукладу, якая дас-
толькі рамесніцкую вывучку без
політычных ведаў. У гэтым асноў-
най асаблівай патрабы ствараць
тав. Слоніма.

І нам прывіду адну вытрымку з
Леніна па пытаньні аб судносці
агулін-професійна-тэхніч-
най адукации. Уладзімер Ільіч, па-
трабуючы зъянняні школы II-й
ступені з профукладамі, пісаў: "За-
дача школ 2-ой ступені (12—17),
варней вышэйшых клас 2-й ступені—
даць зусім знаёмага са свайг
справай, зусім здольнага стаць
майстрам і (замяніць) практич-
най па рыхтаванага да гэтага
столара, цесляра, сълесара і г. д., з тым аднак, каб гэты
"рамеснік" меў шырокую
агулінную адукацию, ведаў мі-
німум асновы такіх вось на-
вук, указаць дакладна якіх, і
быў комуністам (дакладна юка-
зець, што павінен ведаць) меў
політэхнічны круглагляд і зачат-
кі асновы політэхнічнае ась-
веты". (Нататкі Левіна на тэзісы
Н. К. Крупскай). З гэтага вытрымкі
можна убачыць, што наперакор за-
чыненню Наркамасьветы аб тым,

што разорганизацыя 3-га концэнтру
школ 2-ой ступені не толькі не
наносіць нікага ўлару політэхніч-
най адукации, а наадварот — наці-
равана да таго, каб канчаткова зъ-
ышыць у школе II-й ступені пе-
ражыткі схоластычнай вучобы і пе-
ратварыць у сапраўдную працоўную
школу, — наш пункт погляду зъяў-
ляеца правільным, калі мы гаво-
рым, што систэма нарасвіты па-
вінна будавацца наступным чынам:
дашкольнае выхаванье ФЗВ, кому-
нальная сяміггадка, колгасная сямі-
гадка, на базе сяміггадкі ФЗВ, тэх-
нікум вузкай спэцыяльнасці, або
профуклад. Да гэтага пытаньня аб
тэхнікуме ці профукладе адна рабо-
тавацца і падрыхтоўку работнікаў
на тэхнікуме ці профукладе.

Трэба ў кароткі тэрмін усе
профуклады разорганизаваць у
тэхнікумы вузкай спэцыяльна-
сці. Вось такі напрамак мы і
павінны ўзяць.

Профшкола ці тэхнікум?
Страчным пытаньнем, якое мы
высоўваем тут на абгаварэньне,
зъяўлецца: на што мы павінны
трымаць асноўны напрамак — на
профукладу, ці на тэхнікуме? Мы
стаем за той пункт погляду, каб
асноўны напрамак трымаць на тэх-
нікуму вузкай спэцыяльнасці, а
профукладу зараз толькі заставіць
як часовую школу, якая мае свайг
асноўны мэтай падрыхтоўку работ-
нікаў для мясцовай прамысловас-
ці. Найлепшай масавай професі-
йны-політэхнічнай школай

зъяўлецца ФЗВ і, такім чынам,
нам думаеца, што далейшая
наша асноўная лінія павінна
ісці на тое, каб разгортаўца
будаўніцтва школ ФЗВ. Нама пі-
якай асаблівай патрабы ствараць
тав. Слоніму

Чым адрозніваецца сутасць ФЗВ
ад профуклады? Адрозніваецца ён
трым, што мэтавай установай ФЗВ
разлічана на падрыхтоўку кадраў рабо-
чых для буйнай прамысловасці.
Вучні фабзавучу зъяўляюцца не-
ад'емнай часткай профадукации.

Весь тыму, калі гаварыць
аб пастаўлені тэхнікумы

самых рознастайных

кадраў для сельскай гаспадар-
кі. Мы выступаем супроць гэтага.

Мэтавай установай кадраў кол-
гаснай моладзі зъяўлецца —

падрыхтоўка самых рознастай-

ных кадраў для сельскай гаспадар-
кі. Мы выступаем супроць гэтага.

А дзякуючы падрыхтоўке

шырокіх гадзін

зъяўлецца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

на базе сяміггадкі

і падрыхтоўка работнікаў

на тэхнікуме

зъяўляеца сярадня школа

